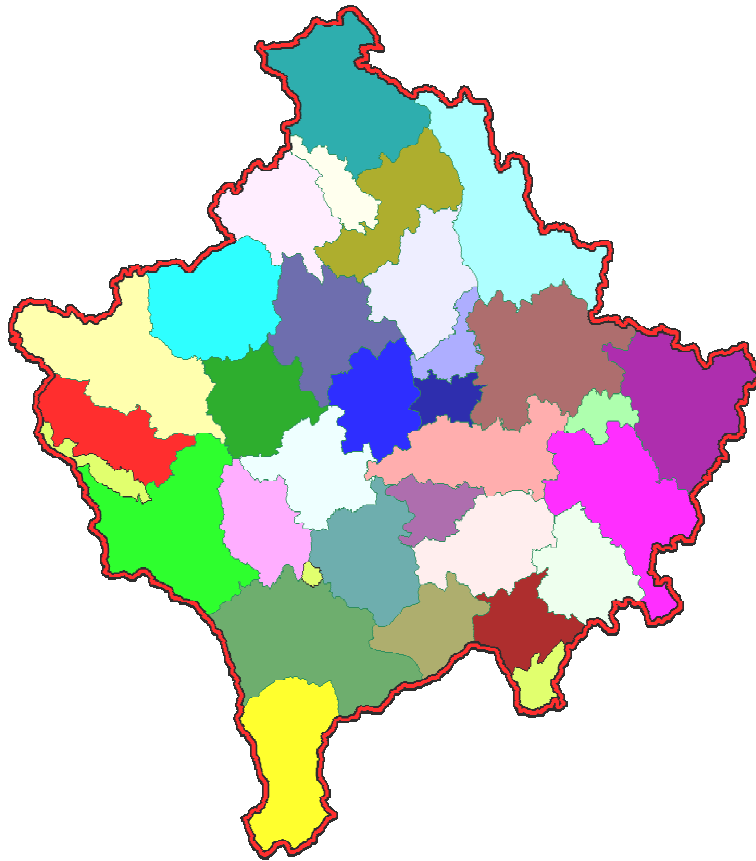

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Seria 3: Statistikat Ekonomike

Rezultatet e Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve (2008 – 2011)

P a r a t h ë n i e

Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK) gjegjësisht departamenti i statistikave ekonomike dhe llogarive kombëtare ka përgatitur publikimin e rezultateve të Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve për vitin referues 2011.

Hulumtimi i ASN-së për herë të parë ka filluar në vitin 2006 për vitin referues 2005. Nga viti 2006 e këndeje ky hulumtim është pjesë përbërëse e Programit statistikor të ASK-së dhe bazohet në deklaratimet e ndërmarrjeve.

Kjo anketë me të dhënat që ofron, synon të paraqet disa nga treguesit ekonomik sipas strukturës së veprimtarive ekonomike.

Rezultatet e këtij hulumtimi në të njëjtën kohë përdoren për nevoja të llogarive kombëtare dhe janë burim i rëndësishëm në përpilimin e Bruto Produktit Vendor me qasjen e prodhimit.

Ky publikim është i treti me radhë i kësaj natyre me intencë të vazhdueshme që të jetë publikim i rregullt i ASK-së.

ASK falënderon të gjitha ndërmarrjet që treguan nivel të lartë të bashkëpunimit. Gjithashtu falënderojmë Administratën Tatimore të Kosovës (ATK) dhe Agjencionin për Regjistrimin e Bizneseve në Kosovë (ARBK) për bashkëpunim institucional.

Komentet dhe sugjerimet tuaja janë të mirëseardhura.

Publikimi është përgatitur nga :

Ilir T. Berisha - Drejtor i Departamentit

Hysni Elshani - Shef i sektorit të statistikave ekonomike

Luljeta Krasniqi - Çela – Zyrtare e lartë

Valdete Navakazi - Zyrtare e lartë

Muhamet Kastrati - Menaxher i bazës së të dhënave të RSB-së

Lista e shkurtesave

ASK	-	Agjencia e Statistikave të Kosovës
ASN	-	Anketa Strukturore e Ndërmarrjeve
BPV	-	Bruto Produkti Vendor
NVE	-	Nomenklatura e veprimtarive ekonomike
ATK	-	Administrata Tatimore e Kosovës
ARBK	-	Agjencioni për Regjistrimin e Bizneseve të Kosovës
KE	-	Komisioni Evropian
RSB	-	Regjistri Statistikorë i Bizneseve
:	-	Shifrat mungojnë
n/a	-	Nuk aplikohet

Përmbajtja

	Faqe
1	Objektivi, metodologjia dhe shtrirja e anketës..... 5
1.1.	Objektivi5
1.2.	Metodologjia dhe shtrirja e anketës.....5
1.3.	Korniza dhe përzgjedhja e mostrës7
1.4.	Dizajnimi dhe përmbajtja e pyetësorit.....7
1.5.	Procedurat e mbledhjes së të dhënave9
1.6.	Ngritja e të dhënave të anketës në nivel të vendit9
2	Definicionet, përkufizimet dhe treguesit themelorë..... 9
2.1.	Definicione dhe përkufizime9
2.2.	Treguesit themelorë10
3	Numri i ndërmarrjeve, të punësuarve dhe paga mesatare..... 11
3.1.	Numri i ndërmarrjeve sipas seksioneve ekonomike 11
3.2.	Numri i të punësuarve sipas seksioneve ekonomike..... 12
3.3.	Paga mesatare sipas seksioneve ekonomike..... 14
4	Qarkullimi dhe shpenzimet..... 15
4.1.	Qarkullimi15
4.2.	Shpenzimet 16

1 Objektivi, metodologjia dhe shtrirja e anketës

1.1. Objektivi

Objektivi kryesor i Anketës Strukturore të Ndërmarrjeve (ASN) është paraqitja e strukturës së aktiviteteve ekonomike në Kosovë nëpërmjet disa treguesve ekonomik. Të mundësojë krahasimin e të dhënave në nivel ndërkombëtar duke pasur parasysh standardet Evropiane për statistikat strukturore dhe Sistemin Evropian për llogarit kombëtare.

Anketa synon t'i plotësojë kërkesat për informacion më të plotë statistikor në kushtet e ekonomisë së tregut dhe ofron të dhëna mbi aktivitetin ekonomik e financiar të ndërmarrjeve që ushtrojnë aktivitet në të gjithë territorin e vendit.

1.2. Metodologjia dhe shtrirja e anketës

Metodologjia e përdorur për përpilimin e instrumenteve për anketë, nomenklatura dhe përgatitja e të dhënave për publikim është sipas rregullave dhe rekomandimeve të Eurostat-it.

Pyetësi është rishikuar çdo vit me qëllim të rritjes së cilësisë së të dhënave dhe përafrimit me Rregulloren Nr. 295/2008 të Komisionit Evropian për statistikat strukturore të ndërmarrjeve me qëllim që të dhënat të jenë të krahasueshme me vendet tjera.

Anketa është kryer në tërë territorin e Kosovës dhe përfshinë të dhënat për këto aktivitete ekonomike si: industri nxjerrëse (miniera, gurthyes dhe seperacione të zhavorrit), industri përpunuese, prodhimi dhe shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit, ndërtim, tregti, hotele dhe restorante, transport dhe telekomunikacion, shërbime biznesi dhe shërbime tjera.

Në anketë nuk përfshihen këto degë: bujqësia, gjuetia dhe pylltaria, peshkimi, financat dhe administrata publike, pasi që këto degë janë pjesë e hulumtimeve tjera.

Afati për grumbullimin e të dhënave nga terreni ka qenë brenda intervalit kohor prej një muaji e gjysmë deri dy muaj.

Bashkëpunimi me ndërmarrjet për realizimin e kësaj ankete ishte i kënaqshëm.

Nomenklatura e Veprimtarive Ekonomike (NVE)¹.

	Seksionet ekonomike
A	Bujqësia, gjuetia dhe pylltaria
B	Peshkimi
C	Industria nxjerrëse ²
D	Industria përpunuese
E	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit
F	Ndërtimi
G	Tregtia me shumicë dhe pakicë, riparimi i automjeteve, motoçikletave i sendeve personale dhe pajisjeve shtëpiake
H	Hotelet dhe restorantet
I	Transporti dhe telekomunikacioni
J	Ndërmjetësimi financiar
K	Pasuritë e patundshme, dhënia me qira, informatika dhe shërbime për ndërmjetësim
M	Arsimi
N	Shëndetësia dhe veprimtari të tjera sociale
O	Aktivitetet të tjera të shërbimit kolektiv, social dhe personal
P	Shërbime shtëpiake
Q	Aktivitetet të organizmave ndërkombëtare

Sqarim: Simboli “-“ tregon që seksioni ekonomik nuk ka qenë pjesë e ASN 2011.

	Seksionet ekonomike pjesë ASN 2011
C	Industria nxjerrëse
D	Industria përpunuese
E	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit
F	Ndërtimi
G	Tregtia me shumicë dhe pakicë, riparimi i automjeteve, motoçikletave i sendeve personale dhe pajisjeve shtëpiake
H	Hotelet dhe restorantet
I	Transporti dhe telekomunikacioni
K	Pasuritë e patundshme, dhënia me qira, informatika dhe shërbime për ndërmjetësim
M*	Arsimi
N*	Shëndetësia dhe veprimtari të tjera sociale
O	Aktivitetet të tjera të shërbimit kolektiv, social dhe personal
P	Shërbime shtëpiake

Sqarim: Simboli “**“ tek M dhe N tregon që për këto dy seksione ekonomike vetëm sektori privat është përfshirë në anketë.

¹ Nomenklatura e Veprimtarive Ekonomike (NVE) është standard unik për klasifikimin e ndërmarrjeve sipas aktivitetit të tyre ekonomik, shërben për përpunimin e të dhënave statistikore dhe ka gjetur zbatim në të gjitha vrojtimitet pranë ndërmarrjeve.

1.3. Korniza dhe përzgjedhja e mostrës

Korniza e mostrës përbëhet nga lista e ndërmarrjeve aktive që mbahen në Regjistrin Statistikorë të Bizneseve (RSB) i cili funksionon në kuadër të ASK-së. Sipas metodologjisë së përdorur në statistikë ndërmarrje aktive konsiderohen vetëm ato që kanë deklaruar njërin nga tatimet apo kanë deklaruar ndonjë të punësuar gjatë vitit referues.

Mostra është nxjerre duke përdorur zgjedhjen e rastësishme të 4 bizneseve reprezentative për secilën klasë të Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike me qëllim të përfshirjes së të gjitha aktiviteteve ekonomike.

Tabela 1. Numri i ndërmarrjeve dhe madhësisë së mostrës për ASN sipas viteve.

Popullacioni i ndërmarrjeve sipas viteve		2008	2009	2010	2011
1	Korniza (Popullimi)	41117	42079	41056	41418
2	Mostra	3677	3677	2310	1317
3	Madhësia e mostrës %	8,8	8,7	5,6	3,1
	Përgjigje (a+b)	2236	2310	1572	1080
4	a) Përgjigje të kompletuara	2231	2279	1557	1060
	b) Me përgjigje jo complete	5	31	15	20
5	Norma e përgjigjeve %	60,8	62,0	67,0	80,0
6	Pa përgjigje*	1441	1367	738	237

1.4. Dizajnimi dhe përmbajtja e pyetësorit

Dizajnimi dhe përmbajtja e pyetësorit është bërë duke u bazuar në rregulloren e KE për statistikat strukturore të ndërmarrjeve të cekur më lartë. Po ashtu pyetësorit i janë shtuar edhe elemente (pyetje) që mund të përdoren për qëllime tjera tek statistikat ekonomike dhe llogaritë kombëtare.

Pyetësori për nga struktura ka qenë i dizajnuar për të gjitha llojet e ndërmarrjeve sa i përket sektorit ekonomik, edhe pse në disa raste disa pjesë kanë qenë specifike vetëm për kategori të caktuar të ndërmarrjeve siç është rasti i atyre që merren me ndërtimtari dhe industri.

Fillimisht *pjesa e parë* ka qenë identifikimi i ndërmarrjes me të dhëna si: numri i regjistrimit të biznesit, numri fiskal, emri i biznesit, adresa e saktë, përshkrimi i aktivitetit ose aktiviteteve nëse ka pasur dy a më tepër aktivitete, forma ligjore e biznesit si dhe pronësia e ndërmarrjes.

Pjesa e dytë specifike është ndarë sipas tabelave apo në kapituj:

Kështu tabela e parë përmban: Numrin e muajve aktiv të ndërmarrjes.

Tabela e dytë përmban: numrin e të punësuarve, numrin e pronarëve që punojnë, numrin e anëtarëve të familjes që punojnë pa pagesë dhe numrin e të punësuarve me pagesë. Të gjitha këto të ndara në kategori sipas gjinisë².

Tabela e tretë ka të bëjë me koston e personelit, pagat dhe mëditjet duke përfshirë edhe pjesën e pensioneve që ndërmarrja i paguan për të punësuarit³.

Tabela e katërt ka të bëjë me qarkullimin e ndërmarrjeve dhe atë për mallrat e prodhuara nga ndërmarrja, mallrat nga tregtia dhe shërbimet si dhe nën-kontraktuesit. Në fund të pyetësorit për ndërmarrjet që kanë pasur dy e më tepër aktivitete ekonomike është shtuar si aneks i kapitullit të katërt IV, si IVA për informim analitik me qëllim të identifikimit të aktivitetit kryesor dhe aktiviteteve tjera.

Tabela e pestë përshinë blerjet që ndërmarrja ka kryer për zhvillimin e aktivitetit ekonomik. Në këtë tabelë përfshihen shpenzimet e ndërmarrjes duke zbritur pagat dhe mëditjet, blerjet për qëllime të investimeve, minus tatimet e paguara dhe pagesat tjera që nuk janë në funksion të prodhimit si p.sh dënimet gjyqësore etj.

Tabela e gjashtë ka të bëjë me tatimet, taksat dhe licencat e paguara nga ndërmarrja për periudhën brenda vitit kalendarik.

Tabela e shtatë ka të bëjë me ndryshimin e gjendjes së stoqeve për repromaterial, karburante pajisje të vogla, për mallrat e blera për rishitje, për gjysmë prodhime dhe për prodhime finale.

Tabela e tetë ka të bëjë me investimet kapitale dhe ato të kategorizuara si në: tokë, ndërtesa dhe ndërtime tjera, makineri dhe pajisje, përfshirë edhe kompjuterët, vetura dhe mjete tjera të transportit dhe ndërtime apo prodhime për nevojat e tyre.

Tabelat prej nëntë deri në dymbëdhjetë kanë të bëjnë me ndërmarrjet apo bizneset varësisht se cilit sektor të veprimtarive ekonomike i përkasin.

Me qëllim të përmirësimit të mëtejshëm të anketës në tërësi, faqja e fundit e pyetësorit është paraparë për vërejtje dhe komente të të intervistuarve që kryesisht kanë qenë kontabilistët e ndërmarrjeve.

² Kjo ndarje është kryer për nevoja të statistikave gjinore.

³ Në bazë të ligjit mbi pensionet në Kosovë ndërmarrja është e obliguar që të paguaj për pension (min) 5% të pagës bruto dhe në baza vullnetare deri në 15% të pagës bruto

1.5. Procedurat e mbledhjes së të dhënave

Në mbledhjen e të dhënave ne kemi aplikuar metodat të cilat i kemi konsideruar më efikase për kushtet dhe rrethanat në vendin tonë.

Anketimi pjesërisht është kryer me metodën e intervistimit të drejtpërdrejt në rastet kur kjo ka qenë e mundur apo thënë ndryshe kur personat përgjegjës pranë ndërmarrjeve kanë pasur mundësi për një gjë të tillë.

Në raste të caktuara kur intervista ka qenë e pamundur të realizohet drejtpërdrejt pyetësorët u janë lënë personave përgjegjës pranë ndërmarrjeve me qëllim të plotësimit të tyre dhe pas disa ditëve të njëjtit të plotësuar janë marrë nga anketuesit. Vetëm tek një numër i vogël i ndërmarrjeve mundësitë për mbledhjen e të dhënave në mënyrë elektronike janë zbatuar (e-mail).

1.6. Ngritja e të dhënave të anketës në nivel të vendit

Të dhënat nga anketa strukturore e ndërmarrjeve janë peshuar me qëllim të përfitimit të rezultateve në nivel të vendit . Peshat janë kalkuluar duke marrë për bazë qarkullimin për aktivitetin ekonomik të caktuar. Për verifikim të rezultateve të fituara sipas degëve janë përdorur edhe tregues tjerë si p.sh. numri i të punësuarve si dhe informacione tjera nga RSB.

2 Definicionet, përkufizimet dhe treguesit themelorë

2.1. Definicione dhe përkufizime

Ndërmarrja është njësi më e vogël e kombinimit të njësisë legale me njësinë e prodhimit të produkteve ose shërbimeve e cila ka pavarësi në vendim-marrje, sidomos për përdorimin e burimeve të saj materiale e monetare. Një ndërmarrje mund të ushtrojë një ose disa aktivitete ekonomike.

Ndërmarrje aktive – konsiderohen vetëm ato ndërmarrje që kanë deklaruar njërin nga tatimet apo ndonjë të punësuar për vitin referues.

Të punësuarit përfshijnë të gjithë personat që punojnë në ndërmarrje përfshirë pronarët, të punësuarit me pagesë si dhe pjesëtarët e familjes që punojnë pa pagesë.

Vlera e qarkullimit përfshin shumat e faturuara nga ndërmarrja gjatë periudhës referuese dhe i korrespondon shitjes në treg të të mirave dhe shërbimeve ofruar të tjerëve.

Shpenzimet apo blerjet paraqesin shumën apo vlerën totale të blerjeve të realizuara nga ana e ndërmarrjes për nevoja të afarizmit brenda vitit kalendarik.

2.2. Treguesit themelorë

Numri total i ndërmarrjeve aktive brenda periudhës së vrojtuar ka qenë rreth 41418.

Sa i përket sektorëve ekonomik numri më i madh i ndërmarrjeve i takon tregtisë me 19770 ndërmarrje apo shprehur në përqindje (47.7%), shërbimet biznesore me 4572 (11%), industria përpunuese 4504 (10.9%), transporti, depot dhe telekomunikacioni me 3477 (8.4%), hotelet dhe restorantet me 3459 (8.4%), shërbimet tjera me 2738 (6.6%), ndërtimtaria me 2632 (6.4%), industria nxjerrëse 202 (0.5%) si dhe prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit arrijnë rreth 64 (0.2%).

Ndërsa sa i përket punësimit për sektorët ekonomik të cilat ishin pjesë e hulumtimit del që numri total i të punësuarve arrin shifrën 123233, prej te cilëve sektori i tregtisë përbën rreth 39334 të punësuar apo shprehur në përqindje (31.9%), industria përpunuese 20761 (16.8%), ndërtimtaria me 14981 (12.2%), transporti, depot dhe telekomunikacioni me 11158 (9.1%), shërbimet biznesore 10796 (8.8%), prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit me 10727 (8.7%), hotelet dhe restorantet me 6356 (5.2%) si dhe sektorët tjerë kanë më pak se 5% të punësuar.

Karakteristik tjetër që vlen të përmendet është edhe qarkullimi i realizuar nga ndërmarrjet e që prapë dominon tregtia me një pjesëmarrje prej 55.4 %, ndërtimtaria me 12.8%, industria përpunuese 12.0%, kurse sektorët e tjerë të veprimtarive ekonomike rezultojnë me një përqindje më të vogël të qarkullimit.

Njëherit treguesi i pagës mesatare mujore në aktivitetet e përfshira në anketë për periudhën referuese sillet rreth 309 Euro .

3 Numri i ndërmarrjeve, të punësuarve dhe paga mesatare

3.1. Numri i ndërmarrjeve sipas seksioneve ekonomike

Gjatë viteve 2008-2011 në bazë të kriterit të deklarimit të njërit nga tatimet, numri i ndërmarrjeve aktive ka qenë rreth 41000 dhe 42000. Ky numër është konsideruar kornizë për mostër për ASN 2008 - 2011. Në këtë numër nuk janë të përfshira këto aktivitete: bujqësia, pylltaria, peshkimi, financat si dhe administrata publike.

Tabela 2. Numri i ndërmarrjeve aktive sipas seksioneve ekonomike për vitet 2008 – 2011

Seksionet	Përshkrimi i seksioneve ekonomike	2008	2009	2010	2011
C	Industria nxjerrëse	207	200	205	202
D	Industria përpunuese	4313	4353	4356	4504
E	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit	50	56	68	64
F	Ndërtimtaria	2297	2390	2474	2632
G	Tregtia me pakicë dhe shumicë, riparimi i automjeteve dhe paisjeve shtëpiake	20795	21105	19755	19770
H	Hotelet dhe restorantet	3498	3559	3364	3459
I	Transporti, depotë dhe telekomunikacioni	3610	3655	3377	3477
K	Shërbime biznesore	3846	4197	4112	4572
O	Shërbime tjera	2501	2564	3345	2738
Gjithsej		41117	42079	41056	41418

Tabela 3. Struktura e ndërmarrjeve sipas seksioneve ekonomike për vitet 2008 – 2011

Seksionet	Përshkrimi i seksioneve ekonomike	2008	2009	2010	2011
C	Industria nxjerrëse	0,5	0,5	0,5	0,5
D	Industria përpunuese	10,5	10,3	10,6	10,9
E	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit	0,1	0,1	0,2	0,2
F	Ndërtimtaria	5,6	5,7	6,0	6,4
G	Tregtia me pakicë dhe shumicë, riparimi i automjeteve dhe paisjeve shtëpiake	50,6	50,2	48,1	47,7
H	Hotelet dhe restorantet	8,5	8,5	8,2	8,4
I	Transporti, depotë dhe telekomunikacioni	8,8	8,7	8,2	8,4
K	Shërbime biznesore	9,4	10,0	10,0	11,0
O	Shërbime tjera	6,1	6,1	8,1	6,6
Gjithsej		100	100	100	100

Vërehet se pjesa më e madhe e ndërmarrjeve deklaruese gjatë katër viteve i përkasin sektorit të tregtisë (në mes 47.7 dhe 50.6 %). Pjesa tjetër janë nga sektorët: industri (në mes 10.3-10.9%), transport, depot dhe telekomunikacion (në mes 8.2 dhe 8.8%), hotelet dhe restorantet (në mes të 8.2 dhe 8.5%), ndërtimtari (5.6 – 6.4%), shërbime biznesore (9.4 - 11%), shërbime tjera (6.1 – 8.1%) etj. Një strukturë ndryshe nga kjo është ajo për numrin e të punësuarve sipas degëve ekonomike.

3.2. Numri i të punësuarve sipas seksioneve ekonomike

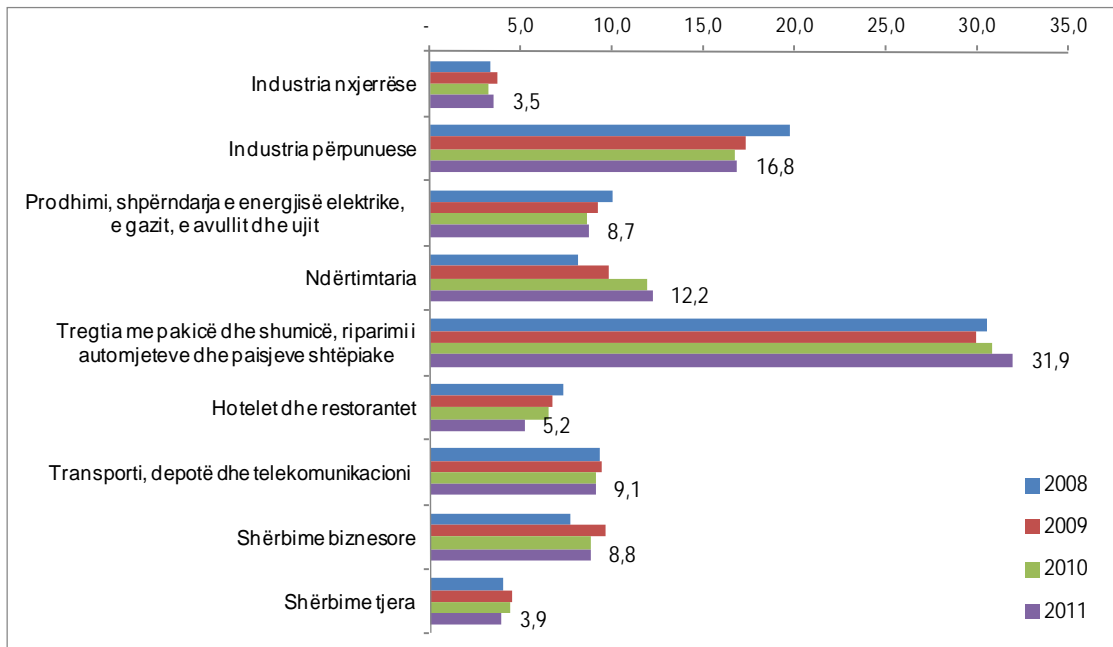
Numri i përgjithshëm i të punësuarve gjatë viteve 2008 – 2011 ka qenë ndërmjet 89 mijë dhe 123 mijë. Në këtë numër nuk bëjnë pjesë të punësuarit në sektorët e veprimtarive ekonomike: bujqësi, pylltari, peshkim, financa, kompani të sigurimeve dhe administratë publike.

Tabela 4. Numri i të punësuarve sipas seksioneve ekonomike nga ASN për vitet 2008 – 2011

Seksionet	Përshkrimi i seksioneve ekonomike	2008	2009	2010	2011
C	Industria nxjerrëse	2964	3823	3720	4327
D	Industria përpunuese	17505	18107	19272	20761
E	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit	8926	9630	9893	10727
F	Ndërtimtaria	7219	10268	13660	14981
G	Tregtia me pakicë dhe shumicë, riparimi i automjeteve dhe paisjeve shtëpiake	27112	31350	35421	39334
H	Hotelet dhe restorantet	6478	6992	7432	6356
I	Transporti, depotë dhe telekomunikacioni	8244	9832	10445	11158
K	Shërbime biznesore	6859	10014	10177	10796
O	Shërbime tjera	3544	4717	5100	4793
Gjithsej		88851	104734	115120	123233

Tabela 5. Struktura e të punësuarve sipas seksioneve ekonomike nga ASN për vitet 2008-2011

Seksionet	Përshkrimi i seksioneve ekonomike	2008	2009	2010	2011
C	Industria nxjerrëse	3,3	3,7	3,2	3,5
D	Industria përpunuese	19,7	17,3	16,7	16,8
E	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit	10,0	9,2	8,6	8,7
F	Ndërtimtaria	8,1	9,8	11,9	12,2
G	Tregtia me pakicë dhe shumicë, riparimi i automjeteve dhe paisjeve shtëpiake	30,5	29,9	30,8	31,9
H	Hotelet dhe restorantet	7,3	6,7	6,5	5,2
I	Transporti, depotë dhe telekomunikacioni	9,3	9,4	9,1	9,1
K	Shërbime biznesore	7,7	9,6	8,8	8,8
O	Shërbime tjera	4,0	4,5	4,4	3,9
Gjithsej		100	100	100	100

Grafikoni 1. Të punësuarit sipas seksioneve ekonomike për vitet 2008 - 2011

Sa i përket strukturës së të punësuarve sipas aktiviteteve ekonomike përsëri vërehet se pjesa më e madhe janë në sektorin e tregtisë dhe sillen në mes të 29.9 dhe 31.9%. Tregtia në Kosovë karakterizohet me numër të madh të ndërmarrjeve të vogla me pak të punësuar, kryesisht janë biznese familjare me një të punësuar apo të vetëpunësuar edhe pse në këtë sektor kemi disa ndërmarrje të cilat kanë 100 e më tepër të punësuar. Të punësuarit tjerë janë kryesisht në sektorin e industrisë përpunuese (16.7 – 19.7 %), sektorin e energjisë (8.7 - 10.0%), ndërtimtari (8.1 - 12.2%), transporti, depot dhe telekomunikacion me (9.1 - 9.4%) e kështu me radhë.

3.3. Paga mesatare sipas seksioneve ekonomike

Paga mesatare është një tregues me rëndësi. Ajo është kalkuluar duke pjesëtuar pagat dhe mëditjet bruto⁴ fillimisht me numrin e të punësuarve e pastaj me 12 muajt e vitit.

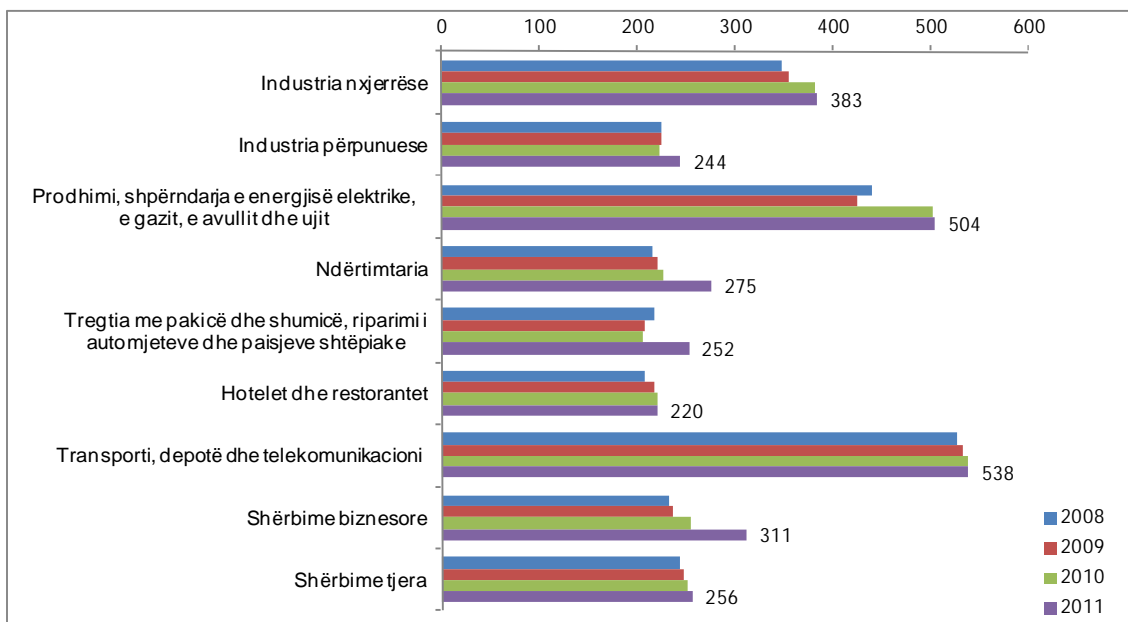
Tabela 6. Paga mesatare sipas seksioneve ekonomike – ASN 2008 – 2011

Seksionet	Përshkrimi i seksioneve ekonomike	2008	2009	2010	2011
C	Industria nxjerrëse	347	355	381	383
D	Industria përpunuese	224	224	223	244
E	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit	440	424	501	504
F	Ndërtimtaria	215	220	226	275
G	Tregtia me pakicë dhe shumicë, riparimi i automjeteve dhe paisjeve shtëpiake	218	207	206	252
H	Hotelet dhe restorantet	208	217	221	220
I	Transporti, depotë dhe telekomunikacioni	526	532	537	538
K	Shërbime biznesore	232	236	255	311
O	Shërbime tjera	244	248	251	256
Gjithsej		270	272	281	309

Treguesi i pagës mesatare në aktivitetet e përfshira në anketë për vitet 2008 - 2011 është në mes 270 e 309 Euro. Siç edhe mund të vërehet paga mesatare më e lartë është në sektorin e postë dhe telekomunikacionit, derisa ajo më e ulëta është në sektorin e hotelierisë dhe restoranteve.

Në bazë të grafikut vërejmë se niveli i pagave nëpër vite tek shumica e aktiviteteve ekonomike është shumë i përafërt

Grafikoni 2. Paga mesatare sipas seksioneve ekonomike për ASN 2008 - 2011

⁴ Në pagën bruto është konsideruar edhe pjesa e pensionit që pronari paguan për punëtorin.

4 Qarkullimi dhe shpenzimet

4.1. Qarkullimi

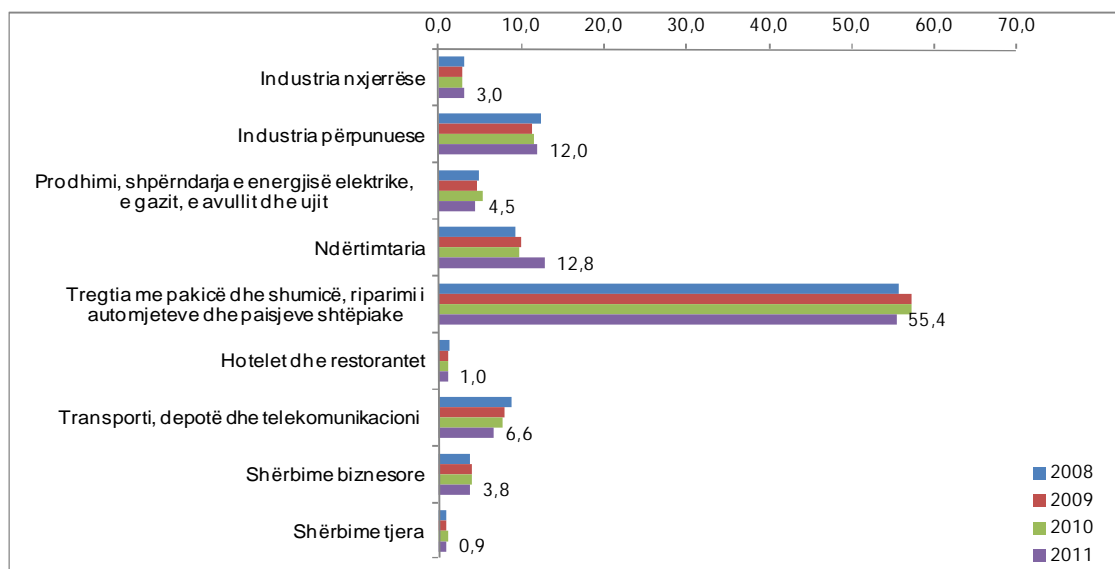
Vlera e qarkullimit përfshinë shumat e faturuara nga ndërmarrja gjatë periudhës së marrë në shqyrtim dhe i korrespondon shitjes në treg të të mirave dhe shërbimeve ofruar të tjerëve.

Tabela 7. Struktura e qarkullimit sipas seksioneve ekonomike për ASN 2008 – 2011

Seksionet	Përshkrimi i seksioneve ekonomike	2008	2009	2010	2011
C	Industria nxjerrëse	3,2	2,9	2,8	3,0
D	Industria përpunuese	12,3	11,3	11,4	12,0
E	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit	4,9	4,7	5,3	4,5
F	Ndërtimtaria	9,3	10,0	9,7	12,8
G	Tregtia me pakicë dhe shumicë, riparimi i automjeteve dhe paisjeve shtëpiake	55,6	57,2	57,1	55,4
H	Hotelet dhe restorantet	1,2	1,1	1,1	1,0
I	Transporti, depotë dhe telekomunikacioni	8,8	7,9	7,6	6,6
K	Shërbime biznesore	3,7	3,9	3,9	3,8
O	Shërbime tjera	1,0	0,9	1,0	0,9
Gjithsej		100	100	100	100

Qarkullimi i realizuar nga ndërmarrjet sipas viteve vërejmë së është në relacion me numrin e ndërmarrjeve sipas seksioneve të aktiviteteve ekonomike . Kështu vlera e qarkullimit të realizuar nga sektori i tregtisë sillet në mes të 55.4 dhe 57.2 % dhe kryesisht ka të bëjë me ndërmarrje të mesme, kurse sektorët e tjerë të veprimtarive ekonomike rezultojnë me një përqindje më të vogël të qarkullimit . Kështu ndër sektorët të cilët kanë përqindje më të vogël të qarkullimit janë sektorët hotelet dhe restorantet me 1.0 – 1.2% dhe shërbimet tjera me 0.9 -1.0%.

Grafikoni 3. Qarkullimi sipas seksioneve ekonomike për ASN 2008 – 2011

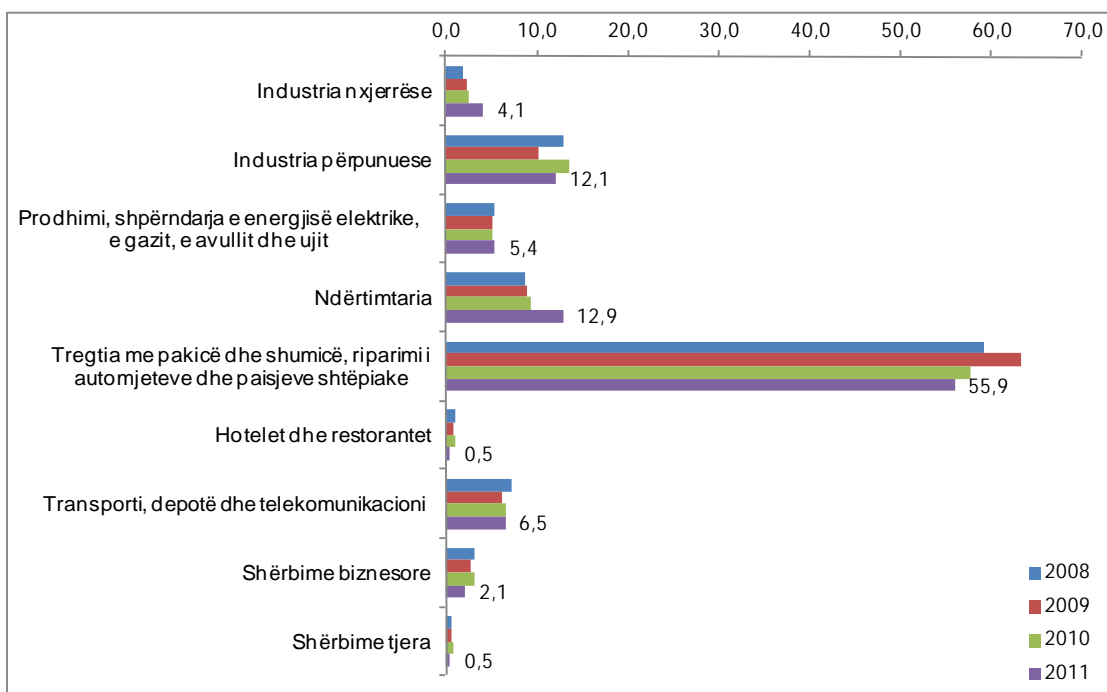
4.2. Shpenzimet

Tabela 8. Shpenzimet në bazë të seksioneve ekonomike nga ASN sipas viteve 2008 – 2011

Seksionet	Përshkrimi i seksioneve ekonomike	2008	2009	2010	2011
C	Industria nxjerrëse	1,8	2,2	2,6	4,1
D	Industria përpunuese	13,0	10,2	13,6	12,1
E	Prodhimi, shpërndarja e energjisë elektrike, e gazit, e avullit dhe ujit	5,2	5,0	5,1	5,4
F	Ndërtimtaria	8,7	8,8	9,3	12,9
G	Tregtia me pakicë dhe shumicë, riparimi i automjeteve dhe paisjeve shtëpiake	59,1	63,3	57,8	55,9
H	Hotelet dhe restorantet	1,1	0,9	1,0	0,5
I	Transporti, depotë dhe telekomunikacioni	7,2	6,0	6,7	6,5
K	Shërbime biznesore	3,1	2,8	3,2	2,1
O	Shërbime tjera	0,7	0,7	0,8	0,5
Gjithsej		100	100	100	100

Duke u bazuar në anketën strukturore të ndërmarrjeve sipas viteve 2008 - 2011 vërejmë se edhe tek shpenzimet apo blerjet dominonte është sektori i tregtisë me përqindje në mes të 55.9 - 63.3% të vlerës totale të të gjitha aktiviteteve. Bazuar nga të dhënat më lartë shohim se shpenzimet më të vogla janë tek restorantet 0.5-1,1% dhe në shërbimet tjera 0.5 - 0.8%, çka edhe është reale dhe në proporcion me numrin e ndërmarrjeve .

Grafikoni 4. Shpenzimet sipas seksioneve ekonomike për ASN 2008 - 2011

Agjencia e statistikave të Kosovës

përshkrim i shkurtër

Agjencia e statistikave të Kosovës është institucion profesional i cili merret me grumbullimin, përpunimin dhe publikimin e të dhënave zyrtare të statistikave. Si i tillë vepron që nga viti 1948 i cili ka kaluar nëpër disa faza historike, i strukturuar sipas rregullimit shtetëror të asaj kohe.

Më 2 Gusht 1999, Agjencioni ka rifilluar punën e vet profesionale (pas 9 viteve të ndërprerjes të të gjitha serive statistikore në dëm të interesit të Kosovës), si institucion i pavarur në kuadër të Ministrisë së Administratës Publike. Që nga data 12.12.2011 ky Agjencion vepron në kuadër të Kryeministrisë së Kosovës. Agjencioni financohet nga Buxheti i Konsoliduar i Kosovës por edhe nga donatorët për projekte të veçanta dhe për ndihmë teknike profesionale.

Agjencia e statistikave të Kosovës vepron sipas Ligjit Nr. 04/L-036 i cili ka hyrë në fuqi me 12.12.2011. Plani zhvillimor strategjik 2009-2013 është në implementim afatmesëm për zhvillimin e sistemit statistikor në korrelacion me Statistikat e Bashkësisë Evropiane (EUROSTAT-it).

Agjencia e statistikave të Kosovës ka këtë strukturë organizative: **Departamentet prodhuese;** (Departamenti i statistikave ekonomike dhe llogarive kombëtare, Departamenti i statistikave të popullsisë, Departamenti i statistikave të bujqësisë dhe mjedisit, dhe Departamenti i statistikave sociale. **Departamentet mbështetëse;** (Departamenti i metodologjisë dhe teknologjisë informative, Departamenti i administratës. **Në kuadër të Agjencionit vepron edhe;** Zyra për regjistrimin e popullsisë ekonomike familjare dhe banesave si dhe **Zyrat Rajonale;** Gjakovë, Gjilan, Mitrovicë, Pejë, Prizren, Prishtinë, dhe Ferizaj

Numri i të punësuarve dhe buxheti akoma janë të limituar. Të punësuar janë gjithsej 134 punëtorë, prej tyre, 96 (71.6%) në seli të Entit, gjersa në Zyrat Rajonale, 38 (28.4%), Enti ka këtë strukturë kualifikuese, 65.4% me shkollim universitar ndaj 34.6% me shkollim të mesëm.

Kemi bashkëpunim profesional dhe teknik me të gjitha Ministrinë e Qeverisë së Kosovës, sidomos me Ministrin e Ekonomisë dhe Financave, Bankën Qendrore të Kosovës, me institucionet ndërkombëtare, EUROSTAT-in, Fondin Monetar Ndërkombëtare, Bankën Botërore, SIDA e Suedisë, DFID, UNFPA, UNDP, UNICEF, dhe me statistikave të shteteve në rajon.

Agjencia e Statistikave të Kosovës mbulon gati krejtësisht territorin e Republikës së Kosovës, duke u organizuar në strukturimin e qarqeve statistikore dhe njësive raportuese si njësi bazë dhe të vetme në shkallë vendi nga të cilat merr informatat e dorës së parë. Te gjitha anketat e zhvilluara në terren përdorin shtrirjen e mostrës në këto qarqe statistikore por edhe metodologjinë sipas rekomandimeve ndërkombëtare. Gjatë grumbullimit të të dhënave statistikore dhe raporteve nga njësitë raportuese angazhohen; profesionistë, teknikë, administratorë, civilë të zyrave të vendit, regjistruar terreni nga Zyrat Rajonale etj.

Kemi realizuar me sukses në vitin 2011 projektin e Regjistrimit të Popullsisë Ekonomike Familjar dhe banesave, i cili regjistrim nuk është realizuar që nga viti 1981. Rezultatet e fituara nga ky regjistrim do të kenë një rol të rëndësishëm për hartimin e Politikave zhvillimore.

Misioni i Agjencionit; të përmbush nevojat e shfrytëzuesve me të dhëna statistikore kualitative, objektive, në kohë dhe hapësirë në mënyrë që shfrytëzuesit të kenë bazë të besueshme që të bëjnë analiza të rregullta në interes të planifikimit dhe zhvillimit gjatë hartimit të projekteve në shkallë vendbanimi, komune dhe vendi. Të përkrah institucionet qeveritare, institutet, shkencën, akademinë, bizneset si dhe hulumtuesit e pavarur etj. në mënyrë që t'u sigurojë informata të duhura për vendim-marrësit si dhe përdoruesit tjerë në Kosovë.

- o **Adresa: AGJENCIA E STATISTIKAVE TË KOSOVËS,**
Rr. "Zenel Salihu", nr. 4, 10000 Prishtinë
- o **Telefoni:** +381 (0) 38 200 31 143
Kryeshafi Ekzekutiv: +381 (0) 38 200 31 112
- o **Fax::** +381 (0) 38 235 033
- o **E-mail:** economic@rks-gov.net
- o **Ueb-faqe:** <http://esk.rks-gov.net>

